

Date despre Titu Maiorescu si opera sa - a opta parte

In absenta unor continuturi pe masura, formele imprumutate nu numai ca nu sunt viabile, ci, mai mult chiar, se compromit, se discrediteaza in opinia publica, iar consecinta acestei discreditari nu poate fi alta decat intarzierea producerii fondului adecvat ce, chiar devenit realitate in viitor, nu ar mai corespunde acestor forme degradate intre timp.

Directia contemporana lui, trage Maiorescu concluzia, reprezinta o "cultura falsa", caracterizata, in general, prin lipsa adevarului, prin existenta unor forme imprumutate din exterior si lipsite de un fond corespunzator.

Peste cativa ani, in 1872, publicand articolul Directia noua in poezia si proza romana, Maiorescu saluta o noua orientare estetica, avand cu totul alte trasaturi. Noua directie - afirma criticul - in deosebire de cea veche si cazuta, se caracterizeaza prin simtamant natural, prin adevar, prin intelegerea ideilor ce omenirea intreaga le datoreste civilizatiei apusene si totodata prin pastrarea si chiar accentuarea elementului national". In amintitul articol, Maiorescu subliniaza ca este nevoie ca formele goale sa fie transformate intr-o "realitate simtita". Solutia propusa de Titu Maiorescu consta in cultivarea natiunii pentru ca aceasta sa inteleaga formele deja introduse artificial in cultura romana "din viata de afara"., filai intai - considera Maiorescu - este nevoie de instruirea adecvata a claselor de sus", de unde porneste "miscarea intelectuala". El are in vedere crearea unei realitati, a unui, fundamenf care sa corespunda formelor preluate si prin care sa se elimine contradictia din cultura romaneasca. Cum insa timpul rezervat unei evolutii firesti "ne este luat, criticul cere in egala masura claselor culte "stiinta si constiinta", in formularea lui sugestiva, "constiinta cata trebuie", iar stiinta, "cat o pot avea".

Asadar, preluand formele unei culturi superioare (sau anticipand aceste forme), romanii - scrie Maiorescu - nu (mai) au dreptul de a ramane in "patriarhalismul" literar si cultural si, mai ales, sub semnul unei dramatice crize de timp. Romanii nu mai au in fond dreptul "de a comite greseli nepedepsite". Din aceasta ampla perspectiva este afirmata, o data in plus, conditia criticii pe care o practica Maiorescu: "Critica, fie si amara, numai sa fie dreapta, este un element neaparat al sustinerii si propasirii noastre, si cu orice jertfe si in mijlocul a oricator ruine, trebuie implantat semnul adevarului".